

Provincies die
samenwerken
binnen
MRA-Elektrisch

Noord-Holland

Flevoland

Utrecht

MRA-Elektrisch (MRA-E) is een samenwerkingsproject van de overheden in de provincies Noord-Holland, Flevoland en Utrecht. Doel is het stimuleren van elektrisch vervoer om daarmee beleidsdoelen rond luchtkwaliteit en klimaat te realiseren. Sinds 2012 ondersteunt het projectbureau het elektrisch rijden door het plaatsen en beheren van laadinfrastructuur in gemeenten. Ook is het bureau initiator en aanjager van projecten met elektrische voertuigen. In deze monitor informeren wij u graag over de laatste ontwikkelingen.

• Samenwerkingsovereenkomst Regionale Aanpak Laadinfrastructuur vernieuwd

Tijdens de Nationale Conferentie Duurzame Mobiliteit op 30 oktober jl. ondertekenden de Staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat Vivianne Heijnen, gedeputeerden, wethouders en netbeheerders de vernieuwde samenwerkingsovereenkomst tussen de Rijksoverheid en de zes samenwerkingsregio's.

Samen zetten zij zich in voor voldoende oplaadpunten voor het groeiend aantal elektrische auto's. Dat is hard nodig, want met het klimaatakkoord en het kabinetsbeleid worden er in 2030 bijna 2 miljoen e-auto's in Nederland verwacht. Dat vraagt alleen in de publieke ruimte al om 540.000 publieke laadpalen.

Staatssecretaris Vivianne Heijnen met naast haar (rechts achter) André van Schie, gedeputeerde provincie Utrecht, namens regio Noordwest (MRA-Elektrisch)

Regionale samenwerking: samen meer slagkracht

Sinds 2019 zet de Nationale Agenda Laadinfrastructuur (NAL) daarom in op een regionale samenwerking zoals MRA-Elektrisch die al sinds 2012 kent. Kern van de aanpak: lokale overheden in de provincies Noord-Holland, Flevoland en Utrecht pakken hun sleutelrol als opdrachtgever voor publieke laadpalen en trekken samen op.

**Zorgvuldig afgestemde
strategische locaties**

De NAL kent zes samenwerkingsregio's in Nederland, waarvan MRA-Elektrisch er een is. Gedeputeerde André van Schie (provincie Utrecht) benadrukt het belang van blijvende samenwerking: "Samen met de provincies Noord-Holland en Flevoland, de Vervoerregio Amsterdam en gemeenten Amsterdam en Almere, zijn we al sinds 2012 aan de slag om elektrisch vervoer in de regio te stimuleren. Ook de komende jaren werken we samen om het elektrisch rijden vooruit te helpen en zo klimaatdoelen dichterbij te brengen en te voorkomen dat elektrische rijders stil komen te staan."

Lees [hier](#) het volledige persbericht over de vernieuwde samenwerkingsovereenkomst.

• Laadnetwerk uitgebreid tot 600 snellaadstations

MRA-Elektrisch heeft een concessie verleend aan Shell Recharge, TotalEnergies en NXT 50five voor het plaatsen, beheeren en exploiteren van snelladers. Daarmee kan het aantal publieke snellaadstations in Noord-Holland, Flevoland en Utrecht tot 600 worden uitgebreid. MRA-Elektrisch heeft hier met de drie provincies en een groot aantal gemeenten een succesvolle gezamenlijke aanbesteding voor gedaan.

Het is voor het eerst dat gemeenten in Nederland een gezamenlijke aanbesteding voor snelladers deden. Meer dan driekwart van de 74 gemeenten in de drie provincies bundelden hiervoor hun krachten. "Samen realiseren we zo een hoogwaardig en toegankelijk basisnetwerk van publieke snelladers", aldus Jeroen Olthof, gedeputeerde van de provincie Noord-Holland. "Met één gezamenlijke aanbesteding in één klap tot wel 600 snellaadstations erbij. Dat is precies waar met de groei van het elektrisch rijden steeds meer behoefte aan is."

Elektrische rijders kunnen de eerste nieuwe snelladers medio 2024 al gaan gebruiken. Gemeenten hebben 176 voorkeurlocaties aangewezen waar de schop snel de grond in kan. Er komen zowel snelladers op corridorlocaties (strategische locaties buiten de bebouwde kom) als op kortparkeerlocaties binnen de bebouwde kom. Denk bijvoorbeeld aan winkelcentra, sportcentra of bedrijventerreinen, waar je tijdens je bezoek ondertussen even snellaadt.

Goed dekkend netwerk

Dat de gemeenten samen optrekken, draagt bij aan een goede spreiding van de publieke snelladers. Dus niet twee snellaadstations dicht bij elkaar aan weerszijden van een gemeentegrens, maar alle snellaadstations op zorgvuldig afgestemde strategische locaties. Precies daar waar de e-rijder er behoefte aan heeft. Zo helpen de gemeenten het e-rijden maximaal vooruit.

Lees [hier](#) verder.

*De aanbesteding betreft
plaatsing, beheer en exploitatie*

• Aanbesteding 35.000 nieuwe publieke laadpunten

Er is veel belangstelling voor de gezamenlijke aanbesteding publieke laadpunten die MRA-Elektrisch voor alle deelnemende gemeenten organiseert. Dat blijkt uit het grote aantal vragen en reacties na publicatie van de aanbesteding.

In deze Europese aanbesteding gaat het om het plaatsen, beheren en exploiteren van maximaal 17.500 publieke laadpalen. Elke laadpaal heeft twee stekkers, dus in totaal worden er maximaal 35.000 nieuwe oplaadpunten gerealiseerd. Op 30 augustus jl. vond er in het Provinciehuis in Haarlem een informatiebijeenkomst plaats. Hier werden marktpartijen door MRA-Elektrisch onder andere geïnformeerd over drie belangrijke speerpunten in de aanbesteding:

Uitbreiding van het basisnetwerk

De huidige concessie voor het plaatsen van nieuwe publieke laadpunten (door TotalEnergies) loopt eind 2023 af. In verband met de groei van elektrisch vervoer is het belangrijk dat het basisnetwerk de komende jaren verder wordt uitgebreid. De nieuwe concessie zal mede daarom aan drie marktpartijen gegund worden. Dat zorgt namelijk voor meer installatiecapaciteit maar ook voor risicospreiding en gezonde concurrentie. "Marktpartijen kunnen op basis van prestatie straks meer of minder plaatsingsopdrachten verdienen. We hopen hiermee op een snelle en kwalitatieve opschaling van het basisnetwerk van laadpunten in de regio".

Inpassing in de openbare ruimte

Omdat er steeds meer laadpalen in de openbare ruimte geplaatst worden is het belangrijk dat deze goed in de ruimtelijke omgeving passen. "In de aanbesteding dagen we marktpartijen uit om mee te denken in oplossingen voor een optimale ruimtelijke inpassing". Denk hierbij aan de omvang, vormgeving en (circulair) materiaal gebruik in het laadpunt, maar bijvoorbeeld ook aan de mogelijkheid voor gemeenten om een specifieke kleur laadpaal aan te vragen. Dit zal waarschijnlijk nog niet vanaf de start van de overeenkomst beschikbaar zijn, maar gedurende de looptijd beschikbaar komen.

Elektrisch rijden aantrekkelijk maken

Naast het geboden serviceniveau en de gebruikerservaring van de E-rijder is het uitgangspunt dat elektrisch rijden financieel aantrekkelijker is dan het rijden in benzineauto's. Van marktpartijen wordt daarom gevraagd dat prijzen transparant zijn en er ad-hoc betalingsmogelijkheden aangeboden worden op het laadpunt. Daarnaast draagt de mogelijkheid voor marktpartijen om variabele laaddiensttarieven in te voeren ook bij aan het aantrekkelijk maken van elektrisch rijden. Verder wordt bij het vaststellen van de laadprijs gekeken naar de benzineprijs, zodanig dat de laadprijs bij voorkeur altijd lager is. "Daarmee hopen we de transitie naar elektrisch vervoer te versnellen."

Marktpartijen hebben nog tot 24 november de tijd om zich in te schrijven voor de aanbesteding. De definitieve gunning zal in maart - april 2024 bekend gemaakt worden.

Wilt u meer weten over bovenstaande aanbestedingen?

Mail met [Lennard Zuiderwijk](#), inkoop- en contractmanager.

*Goedkoper dan rijden
op benzine of diesel*

• Wat kost laden bij een laadpaal?

MRA-Elektrisch krijgt veel vragen over het laadtarief en hoe dit tot stand komt. Op dit moment zijn er drie aanbieders van laadpalen. Met hen maken wij afspraken over de maximale laadprijs. Elk kwartaal kan de laadprijs veranderen. De kosten voor elektrisch laden zijn namelijk gekoppeld aan de elektriciteitsprijs.

De laadprijzen verschillen omdat we diverse contracten door de tijd en per regio afsluiten. Er zijn verschillende exploitanten met verschillende indexatieformules die korter of verder terugkijken naar de ontwikkeling van de energieprijs.

De actuele prijs **inclusief btw** is:

TotalEnergies: € 0,53 per kWh (per oktober 2023)

Ubitricity: € 0,51 per kWh

Vattenfall: € 0,34 per kWh

De inzet van MRA-Elektrisch is dat elektrisch rijden aantrekkelijk blijft. Met andere woorden: goedkoper dan rijden op benzine of diesel.

Eigen laadpas of app

Naast de kosten voor de hoeveelheid geladen stroom (kWh) betaalt de e-rijder een 'starttarief'. Dit zijn kosten voor het gebruik van de laadpas of app. Dit is meestal een vast bedrag per laadsessie, maar kan ook een vast bedrag per maand zijn. Je kunt ook zonder laadpas laden. Dan wordt een vast bedrag per laadsessie van ongeveer € 0,40 - € 0,60 in rekening gebracht.

Prijstransparantie verbeteren

Elektrische rijders willen altijd en overal kunnen zien: waar vind ik een publieke laadpaal, is die beschikbaar en wat kost het laden daar? Aan die prijstransparantie voor e-rijders valt nog veel te verbeteren. Naast de laadprijs gaat het om een accurate aanduiding van de laadlocaties en een actueel inzicht in de beschikbaarheid.

Landelijk, regionaal en door marktpartijen worden al verschillende verbeterlagen gemaakt, maar het gaat nog niet snel en ver genoeg. MRA-Elektrisch onderstreept het belang om samen met het Rijk de prijstransparantie en vindbaarheid van laadpalen voor e-rijders sterk te verbeteren.

• Projectgroepbijeenkomst Tolhuistuin

Kijk hier de [aftermovie](#) die een impressie geeft van een inspirerende projectgroepbijeenkomst. Al meer dan 10 jaar organiseert MRA-E deze bijeenkomsten, waarin contactpersonen van gemeenten samen komen om het laatste nieuws over elektrisch vervoer te horen en kennis te delen.

• Kennisdocument verkeersbesluit nemen

Door de toename van het aantal elektrische auto's is het noodzakelijk meer parkeerplaatsen te reserveren voor het (enkel) opladen van elektrische auto's dan nu het geval is. Om de gemeentelijke organisatie te ontlasten maar ook om sneller en adequater elektrische laadplekken te realiseren, wordt in toenemende mate gebruik gemaakt van het nemen van verzamelverkeersbesluiten.

Een verzamelverkeersbesluit vraagt eenmalig om een grotere inspanning, maar levert een capaciteitsvoordeel op en zorgt voor een efficiënter en beter planbaar realisatieproces van de laadpalen.

De werkgroep versnellen proces van de NAL heeft advocatenkantoor Pels Rijcken gevraagd om de juridische onderbouwing van (verzamel)verkeersbesluiten te bestuderen en aanbevelingen te doen voor de verdere verbetering van deze werkwijze. In het '[kennisdocument verkeersbesluit nemen](#)' leest u de belangrijkste bevindingen en concrete handvatten voor gemeenten.

*Een verzamelverkeersbesluit levert
een capaciteitsvoordeel op*

• Elektrisch rijden duurzamer: slim laden op 1000 laadpalen actief

In de provincies Noord-Holland, Flevoland en Utrecht is in maart van dit jaar gestart met de uitrol van slim laden op grote schaal. Hierdoor laden elektrische rijders hun auto automatisch op als er veel groene stroom beschikbaar is. Dus als het hard waait of de zon volop schijnt. Op deze manier wordt zonne- en windenergie beter benut en wordt elektrisch rijden duurzamer.

Stabieler stroomnet

Door de toenemende vraag naar elektriciteit als gevolg van de energietransitie en de mobiliteits-transitie is het elektriciteitsnet overvol. Naast het laden op zon en wind op 1.000 laadpalen testen MRA-E en TotalEnergies in samenwerking met netbeheerder Liander ook hoe er geladen kan worden om de belasting van het net te verminderen. Door middel van deze test willen we meer impact maken en meer gebruikservaringen verzamelen.

De energietransitie zorgt er ook voor dat het evenwicht tussen vraag en aanbod in het elektriciteitsnet moeilijker te bewaren is. Om deze zogenaamde 'onbalans' op te lossen worden deze palen automatisch aangestuurd zonder dat de e-rijder er iets voor hoeft te doen. Uitgangspunt blijft natuurlijk dat je ervan op aan kunt dat je met een volle accu op weg kunt zonder dat je hier iets van merkt. We testen deze nieuwe vormen van slim laden momenteel in Haarlem op 200 laadpunten.

Slim laden wordt de norm

Inmiddels kan er al bij 1000 laadpalen van TotalEnergies slim geladen worden. Het doel is dat **alle** laadpalen in de drie provincies slim kunnen laden en dat slim laden de norm wordt. Slim laden zorgt immers voor een efficiënter gebruik van groene stroom, minder CO2-uitstoot, een stabiel elektriciteitsnet en een beter klimaat voor ons allemaal."

Meer weten? Neem contact op met [Nanet Rutten](#), projectleider slim laden en netcongestie.

Slim laden helpt de belasting van het stroomnet te verminderen

Hoe kies je je voertuig(en) en welke laadinfrastructuur heb je dan nodig?

• Kennissessie 'Overstappen op elektrisch vervoer voor ondernemers'

Door de invoering van zero-emissiezones in 30 tot 40 steden per 1 januari 2025 zijn steeds meer ondernemers zich aan het oriënteren op de overstap naar elektrische bedrijfsvoertuigen. Maar overstappen naar duurzaam en uitstootvrij vervoer is niet altijd even makkelijk. Waar begin je als ondernemer? En waar moet je allemaal aan denken als je de overstap naar elektrisch rijden wilt maken?

Tijdens de kennissessie 'Op weg naar elektrisch rijden' op 5 oktober bij **TSN Groen**, zelf ondernemer en emissieloze logistieke dienstverlener in Houten, kregen ondernemers antwoord op vragen als hoe kies je je voertuig(en) en welke laadinfrastructuur heb je dan nodig? Kun je op je eigen bedrijventerrein laadpunten realiseren of is samenwerking een optie? Welk vermogen heb je nodig en wat is de rol van de netbeheerder?

Het was een inspirerend event waarin naast kennisdelen ook ervaringen uitwisselen centraal stond.

*Wilt u meer weten over elektrisch laden op bedrijventerreinen, neem dan contact op met **Marijn Popma**, projectleider logistiek en bedrijventerreinen.*

• Goed op weg met elektrisch autodelen

Minder auto's op straat, een lagere parkeerdruk en betere luchtkwaliteit. Drie goede redenen waarom gemeenten het autodelen willen stimuleren.

Helemaal zonnig wordt het als de deelauto elektrisch is en zorgt voor schone lucht en een beter klimaat. MRA-Elektrisch ondersteunt gemeenten die het elektrisch autodelen een kickstart willen geven daarom graag.

Laat u inspireren: [bekijk onze video](#) met voorbeelden van innovatieve e-autodeelprojecten waarmee gemeenten goed op weg zijn. Of lees onze [nieuwe hand-out](#).

Als gemeente aan de slag met e-autodelen of meer weten?

Neem contact op met [Thijs van der Zee](#), projectleider elektrisch autodelen.

• MRA-Elektrisch is in beweging!

Na 11 jaar als Projectmanager laadinfrastructuur voor MRA-Elektrisch gewerkt te hebben, heeft Pieter Looijestijn een nieuwe uitdaging gevonden als Beleidsmedewerker Elektrisch Vervoer & EU bij het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat. Wij bedanken Pieter voor zijn jarenlange inzet en wensen hem veel succes bij het ministerie!

Er zijn ook een aantal nieuwe collega's aan het team toegevoegd:

[Lennard Zuiderwijk](#), inkoop- en contractadviseur

[Ivo Jak](#), adviseur snelladen

[Thijs van der Zee](#), projectleider elektrisch autodelen

[Jeroen Schutter](#), projectmanager elektrisch vervoer

Klik [hier](#) als u kennis wil maken met alle collega's in het team.

*Heeft u vragen of opmerkingen over deze kwartaalmonitor?
Neem dan gerust contact op met:*

Maarten Linnenkamp
Projectmanager MRA-Elektrisch

m.linnenkamp@mrae.nl

+31 (0)6 52 52 40 31

Haarlemmer Houttuinen 21
1013 GL Amsterdam

www.mrae.nl

twitter.com/mraelektrisch

